

59

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia 16 grudnia 2002 r.

w sprawie szczegółowych warunków i trybu odbywania rocznej praktyki w aptece

Na podstawie art. 5a ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. Nr 41, poz. 179 i Nr 105, poz. 452, z 1997 r. Nr 43, poz. 272 i Nr 121, poz. 770, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 126, poz. 1382 oraz z 2002 r. Nr 141, poz. 1181, Nr 153, poz. 1271 i Nr 240, poz. 2052) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki i tryb odbywania rocznej praktyki;
- 2) ramowy program rocznej praktyki;
- 3) sposób dokumentowania odbywania rocznej praktyki.

§ 2. Roczna praktyka, zwana dalej „praktyką”, obejmuje pogłębianie wiedzy teoretycznej, doskonalenie umiejętności praktycznych w zakresie czynności fachowych, w szczególności polegających na sporządzaniu, przechowywaniu i wydawaniu produktów leczniczych.

§ 3. 1. Praktykę w aptece ogólnodostępnej lub szpitalnej osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu farmaceuty, o którym mowa w art. 4a ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich, zwana dalej „praktykantem”, odbywa na podstawie umowy o pracę lub skierowania starosty zgodnie z art. 37b ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz. U. z 2001 r. Nr 6, poz. 56, Nr 42, poz. 475, Nr 89, poz. 973, Nr 100, poz. 1080, Nr 122, poz. 1323 i 1325, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1793 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 675, Nr 113, poz. 984, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679), z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Jeżeli kontynuacja praktyki w danej aptece jest niemożliwa, dopuszcza się odbywanie dalszej części praktyki w innej aptece, pod warunkiem umożliwienia realizacji całości zajęć objętych programem praktyki.

3. Jeżeli praktykę odbywa się w aptece szpitalnej, co najmniej 6 miesięcy praktyki z ogólnej liczby 12 miesięcy musi przypadać na praktykę wykonywaną w aptece ogólnodostępnej.

§ 4. Apteka, w której odbywana jest praktyka, jest obowiązana do zapewnienia warunków niezbędnych do przeprowadzenia praktyki oraz:

- 1) zapewnienia odpowiednich stanowisk pracy, pomieszczeń, urządzeń, aparatury, sprzętu, surowców farmaceutycznych i innych materiałów zgodnie z programem praktyki;
- 2) zapewnienia odzieży roboczej i ochronnej oraz środków higieny przewidzianych w przepisach bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 3) zapoznania praktykanta z obowiązującymi regulacjami prawnymi w zakresie wydawania produktów leczniczych i wyrobów medycznych, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, zachowania tajemnicy służbowej oraz regulaminem pracy, jeżeli został wprowadzony.

§ 5. 1. Czas trwania praktyki ulega przedłużeniu o okres trwania nieobecności w przypadku:

- 1) nieprzerwanej niezdolności do pracy, o której mowa w art. 92 § 1 Kodeksu pracy, przez okres dłuższy niż 14 dni, z zastrzeżeniem ust. 3;
- 2) urlopu macierzyńskiego;
- 3) urlopu wychowawczego, nie dłużej jednak niż 1 rok;
- 4) urlopu bezpłatnego, nie dłużej jednak niż 1 rok.

2. Czas trwania praktyki ulega ponadto przedłużeniu w przypadku:

- 1) pracy w niepełnym wymiarze, nie dłużej jednak niż o 1 rok;
- 2) niezrealizowania programu praktyki, nie dłużej jednak niż o 1 rok.

3. Suma okresów, o które ulec może przedłużeniu praktyka, nie może przekroczyć 18 miesięcy.

4. W przypadku praktyki odbywanej na podstawie umowy o pracę na czas określony oraz na podstawie skierowania starosty, o którym mowa w § 3 ust. 1, przedłużenie czasu trwania praktyki jest dokonywane na podstawie dodatkowo zawartej umowy na czas określony.

§ 6. Praktykę odbywa się zgodnie z ramowym programem praktyki określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 7. 1. Kierownik apteki powiadamia okręgową radę aptekarską właściwą ze względu na miejsce odbywania praktyki o rozpoczęciu praktyki lub o zmianie miejsca odbywania praktyki.

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej— zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 93, poz. 833).

2. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) imię i nazwisko praktykanta;
- 2) imię i nazwisko opiekuna praktyki;
- 3) oznaczenie apteki, w której jest odbywana praktyka;
- 4) datę rozpoczęcia praktyki.

3. Kierownik apteki powiadamia okręgową radę aptekarską właściwą ze względu na miejsce odbywania praktyki również o przedłużeniu czasu trwania praktyki, określając przyczynę tego przedłużenia.

§ 8. 1. Kierownik apteki, w której odbywana jest praktyka, wprowadza do ewidencji zatrudnionych w aptece farmaceutów i techników farmaceutycznych w rubryce uwagi następujące dane praktykanta:

- 1) datę rozpoczęcia i zakończenia praktyki w danej aptece;
- 2) imię i nazwisko osoby, pod której nadzorem praktyka jest odbywana;
- 3) określenie przyczyny przedłużenia praktyki.

2. Kierownik apteki, o której mowa w ust. 1, prowadzi również ewidencję obecności praktykanta.

§ 9. 1. Nadzór nad odbywaniem praktyki sprawuje opiekun, którym jest kierownik apteki lub wyznaczony przez kierownika farmaceuta.

2. Opiekun musi posiadać co najmniej 3-letni staż pracy w aptece oraz specjalizację z:

- 1) farmacji aptecznej lub
- 2) farmacji szpitalnej, lub
- 3) farmacji klinicznej, lub
- 4) farmakologii.

3. Opiekun może sprawować nadzór nad odbywaniem praktyki nie więcej niż dwóch osób.

§ 10. 1. Praktykant w obecności opiekuna lub innego farmaceuty spełniającego wymagania, o których mowa w § 9 ust. 2, może samodzielnie wykonywać czynności fachowe obejmujące sporządzanie leków recepturowych i wydawanie leków oraz sprawdzanie ich tożsamości, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Sporządzania, wydawania oraz sprawdzania leków bardzo silnie działających, psychotropowych oraz leków zawierających środek odurzający praktykant może dokonywać tylko pod bezpośrednim nadzorem opiekuna.

§ 11. 1. Praktykant prowadzi dziennik praktyki w aptece, zwany dalej „dziennikiem”, w którym odnotowuje wykonywane czynności praktyczne oraz nabyte umiejętności.

2. Dziennik zawiera 52 ponumerowane kolejno strony, zawierające:

- 1) wykaz czynności praktycznych wykonywanych przez praktykanta;
- 2) wykaz nabytych umiejętności określonych w ramowym programie praktyki oraz liczbę godzin praktycznej nauki tych umiejętności potwierdzonych podpisem opiekuna, z zastrzeżeniem ust. 4;
- 3) opinię opiekuna o przebiegu praktyki, z zastrzeżeniem ust. 5.

3. Na pierwszej stronie dziennika zamieszcza się pieczętkę apteki oraz okręgowej izby aptekarskiej, na której terenie odbywana jest praktyka, imię i nazwisko praktykanta, numer jego dyplomu, datę rozpoczęcia praktyki, datę założenia dziennika.

4. Jeżeli wpisy w dzienniku dotyczą udziału w posiedzeniach naukowych i innych formach szkoleń, wymagają dodatkowego potwierdzenia przez osobę prowadzącą szkolenie.

5. Jeżeli praktyka odbywana jest w kilku aptekach, wpisy w dzienniku obejmują opinie dotyczące przebiegu praktyki w każdej z tych aptek.

6. Po zakończeniu praktyki i przedstawieniu dziennika w okręgowej izbie aptekarskiej właściwej ze względu na miejsce odbywania praktyki dziennik pozostaje u praktykanta.

§ 12. Praktykant jest obowiązany:

- 1) sumiennie i starannie wykonywać czynności i zadania objęte programem praktyki;
- 2) przestrzegać ustalonego czasu odbywania praktyki;
- 3) przestrzegać przepisów i zasad etycznych dotyczących wykonywania zawodu farmaceuty.

§ 13. Praktykant jest uprawniony w szczególności do:

- 1) realizacji zadań wynikających z ramowego programu praktyki;
- 2) rzetelnego otrzymywania wiedzy i pomocy w zakresie niezbędnym do zaliczenia praktyki w aptecę;
- 3) uzyskania zaliczenia praktyki po zrealizowaniu ramowego programu oraz po uzyskaniu pozytywnej oceny swoich wiadomości i umiejętności przez opiekuna praktyki.

§ 14. 1. Dokumentem potwierdzającym odbycie praktyki jest zaświadczenie o odbyciu praktyki.

2. Zaświadczenie wydaje kierownik apteki po pisemnym stwierdzeniu przez opiekuna zrealizowania całości praktyki.

3. Wzór zaświadczenia potwierdzającego odbycie praktyki stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

4. Jeżeli praktyka odbywana była w więcej niż jednej aptece, zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje kierownik ostatniej apteki, w której odbywana była praktyka.

§ 15. Farmaceuta, który rozpoczął praktykę przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, kontynuuje ją na dotychczasowych zasadach.

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Zdrowia: *M. Łapiński*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 grudnia 2002 r. (poz. 59)

Załącznik nr 1

RAMOWY PROGRAM PRAKTYKI W APTECE

Cel praktyki

Pogłębianie wiedzy teoretycznej i praktycznej farmaceuty dotyczącej w szczególności sporządzania, przechowywania i wydawania produktów leczniczych, sprawdzania tożsamości i jakości produktu leczniczego w zakresie niezbędnym do samodzielnego wykonywania czynności zawodowych w aptece.

Czas trwania praktyki

Czas trwania praktyki wynosi 12 miesięcy.

Wykaz umiejętności praktycznych

Farmaceuta po zakończeniu praktyki nabywa umiejętności w zakresie:

- 1) znajomości organizacji pracy w aptece, regulaminów pracy, przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 2) prowadzenia dokumentacji aptecznej oraz administrowania systemem informatycznym;
- 3) znajomości kodeksu etyki zawodowej, przepisów prawnych dotyczących wykonywania zawodu farmaceuty;

- 4) właściwej komunikacji interpersonalnej, zwłaszcza z pacjentami, ich opiekunami, lekarzami oraz pozostałymi pracownikami ochrony zdrowia;
- 5) znajomości założeń opieki farmaceutycznej i sposobu jej realizacji w aptece;
- 6) znajomości zasad rozmieszczania i przechowywania produktów leczniczych;
- 7) wydawania produktów leczniczych i wyrobów medycznych;
- 8) znajomości zasad wydawania leków bardzo silnie działających, psychotropowych i środków odurzających;
- 9) znajomości zasad dobrej praktyki aptecznej;
- 10) prawidłowego sporządzania leków recepturowych;
- 11) prawidłowego sporządzania leków w warunkach aseptycznych;
- 12) prawidłowego sporządzania leków galenowych;
- 13) znajomości zasad kontroli leku recepturowego.

Ramowy plan rocznej praktyki

Lp.	Blok programowy	Wykaz umiejętności praktycznych w zakresie	Liczba godzin
1	2	3	4
I	Administracyjne, prawne i etyczne aspekty pracy farmaceuty	<ol style="list-style-type: none"> 1) znajomości organizacji pracy w aptece, regulaminów pracy, przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; 2) prowadzenia dokumentacji aptecznej oraz administrowania systemem informatycznym; 3) znajomości kodeksu etyki zawodowej, przepisów prawnych dotyczących wykonywania zawodu farmaceuty; 4) znajomości zasad rozmieszczania i przechowywania produktów leczniczych 	80

1	2	3	4
II	Sporządzanie leków	1) prawidłowego sporządzania leków recepturowych, galenowych 2) prawidłowego sporządzania leków w warunkach aseptycznych 3) znajomości zasad kontroli leku recepturowego	640 80
III	Wydawanie produktów leczniczych i wyrobów medycznych	1) wydawania produktów leczniczych i wyrobów medycznych; 2) zasad wydawania leków bardzo silnie działających, psychotropowych i środków odurzających; 3) znajomości zasad dobrej praktyki aptecznej	1060
IV	Opieka farmaceutyczna, komunikacja interpersonalna	1) właściwej komunikacji interpersonalnej, zwłaszcza z pacjentami, ich opiekunami, lekarzami oraz pozostałymi pracownikami ochrony zdrowia; 2) znajomości założeń opieki farmaceutycznej i sposobu jej realizacji w aptece	40
RAZEM			1900

Praktykant jest obowiązany brać udział w posiedzeniach naukowych i innych formach szkoleń organizowanych przez uczelnie prowadzące działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych, samorząd zawodowy, towarzystwa naukowe i inne jednostki organizacyjne prowadzące działalność naukowo-badawczą albo badawczą w dziedzinie farmacji. Udział w szkoleniach zaliczany jest do czasu trwania praktyki w wymiarze nie większym niż 100 godzin.

WZÓR

.....
(pieczęć okręgowej izby aptekarskiej).....
(miejsowość, data)

Lp. ....

Zaświadczenie**o odbyciu rocznej praktyki w aptece****Zaświadczam, że**Pan/Pani .....
(imię i nazwisko)syn/córka .....
(imię ojca)

zamieszkały(a) w .....

posiadający(a) dyplom nr .....
(nazwa uczelni)

ukończył(a) roczną praktykę w aptece,

w okresie od ..... do .....

w aptece .....
(nazwa, siedziba)

Kierownik apteki

Opiekun praktyki